

Udělejte si velikonoční výlet !

Blíží se velikonoce a tak bych chtěla milovníkům cestování poradit výlet na který tak rychle nezapomenou. Budou na něj potřebovat jeden jediný den - velikonoční neděli.

Pokud moji radu přijmete, měla by Vaše cesta směřovat do Německa na území obývané malým slovanským kmenem - Lužickými Srby. Vidíte ho na mapce vlevo. Lužičtí Srbové jsou ponejvíce katolíci a velikonoce jako jeden z největších křesťanských svátků oslavují zvlášť slavnostně. Mají řadu starých obřadů, které byly v tyto dny dlouhou řadu let trvale udržovány nebo i v nedávné době

obnoveny. K nim patří také průvody velikonočních jezdců známé srbsky jako križejro nebo německy Osterreiten. S těmi, které Vám chci doporučit, se setkáte hlavně v Horní Lužici - v oblasti měst Bautzen a Kamenz - zejména na panství starobylého kláštera cisterciáček známého pod názvem Marienstern /Mariina Hvězda/. Jsou to tzv. jízdy křížáků.

Tento starý zvyk se prý v minulosti dodržoval i v severních Čechách. Jde vlastně o procesí jezdců na koních. Jezdci jsou oblečeni do černých úborů, na hlavě mají cylindry. Koně jsou slavnostně vyzdobeni a mají v hřívách vpleteny barevné stuhy nebo myrtu. V čele průvodu je nesen kříž /proto křížáci/ a soška Krista. Po požehnání knězem objede procesí za zpěvu starých srbských chorálů třikrát místo kde mu bylo požehnáno a potom se rozjede do krajiny, aby hlásalo Zmrtvýchvstání Krista. To je toho, řeknete si, pár jezdců na koních. Ale neukvapujte se v soudech! Můžete vidět i impozantní průvod o několika stovkách mužů na krásných koních nejrůznějších typů a barev nad nímž Vám budou přecházet oči. Podle písemných údajů se na zhruba devíti procesích zúčastňuje kolem 1.000 slavnostně vyzdobených jezdců.

Různá procesí se podle starých pravidel nesmí potkat. A to je přísně održováno. Předpokládá se, že tato oslava Zmrtvýchvstání trvá v Lužici již od dob šíření křesťanství.

Na horním plánu máte uvedené a modrou čarou propojené obce z nichž procesí vyjíždí a kudy projíždí. Jsou to např. i obce Wittichenau a Rabitz mezi nimiž průvod absolvuje trasu dlouhou zhruba 30 km.

Na internetu najdete i časový rozvrh jízd mezi obcemi. Jde zhruba o dobu mezi devátou a čtrnáctou hodinou. Bautzen-Budyšín je totiž kulturním a politickým centrem Hornolužických Srbů. Musím, ale podotknout, že procesí, které jsem viděla přímo v tomto městě bylo z těch méně rozsáhlých. Inu vliv města je zřetelný i tady.

Udržení velikonočních zvyků v této oblasti významně ovlivnil již výše zmíněný klášter Marienstern ležící na okraji obce Panschwitz-Kuckau. Založil ho v roce 1248 Bernard II., příslušník rodu pánů z Kamence/Kamjenz,Kamenz/, kteří náleželi v Lužici mezi nejvýznamnější šlechtické rody. Klášter pak pomocí darů a kolonizace vytvořil ještě ve 13. stol. jednu z největších držav v Lužici. Jeho panství pak bylo uchráněno před reformací. Proto je možné setkat se v této krajině - na rozdíl od částí převážně protestantských - s více projevy katolické zbožnosti.

A když už jsme u Lužických Srbů. Víte,že na zachování jejich katolické víry v silném protestantském sousedství se podílela i Praha? Na Malé Straně je dodnes barokní stavba z roku 1726 postavená pro hornolužické bohoslovce, kteří v Praze studovali. Je to v ulici U Lužického semináře č.90.